

prof. dr. sc. Zvonimir Kaić, dr. dent. med.

Glavni urednik web stranice Hrvatske komore dentalne medicine,

kaiczvonimir@gmail.com

OTKRIĆE PANO "OSNUTAK ZADRUGE HRVATSKIH STOMATOLOGA",

REKTORAT SVEUČILIŠTA U ZAGREBU, TRG MARŠALA TITA 14,

PONEDJELJAK 8. VELJAČE 2010. GODINE, 17, 30 SATI

Prof. dr. sc. Bojan Baletić, prorektor Sveučilišta u Zagrebu, kao domaćin, riječima dobrodošlice otvorio je svečano otkriće panoa "Osnutak Zadruge hrvatskih stomatologa" u Rektoratu Sveučilišta u Zagrebu u ponedjeljak 8. veljače 2010. godine.

Pano je izrađen na poticaj Hrvatske stomatološke komore, Povjerenstva za obilježavanje 105 godina osnivanja Zadruge. Sadržaj panoa izabrali su prof. dr. sc. Bojan Baletić, prorektor Sveučilišta u Zagrebu, prof. dr. Mario Beusan, profesor dizajna na Arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, Mladen Perušić DIA, iz Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture Grada Zagreba, i prof. dr. sc. Zvonimir Kaić, predstavnik Hrvatske stomatološke komore i pokretač prijedloga, koji je i prikupio glavninu dokumenata objavljenih na panou. Pano su dizajnirali Marko Šesnić i Goran Turković, a smješten je u hodniku Rektorata u neposrednoj blizini prostorija gdje je Zadruga i osnovana, što je označeno i na samome panou.

Hrvatski liječnici-zubari, članovi "Sbora liečnika Kraljevine Hrvatske i Slavonije" osnovali su Zadrugu hrvatskih stomatologa u "hygienskom zavodu kr. sveučilišta", koji je bio smješten u zgradi Rektorata Sveučilišta 20. prosinca 1903. godine. Bila je to prva organizacija stomatologa na području Hrvatske, a za predsjednika bio je izabran Eugen Rado.

Hrvoje Pezo, dr. dent. med., predsjednik krovne udruge dentalne medicine u Republici Hrvatskoj HKDM obratio se je gostima i okupljenim vijećnicima HKDM sjedišta Zagreb, i nadahnutim riječima:

„Poštovani prorektore, poštovani dekanu, poštovani predsjedniče Hrvatskog stomatološkog društva, poštovani profesore Kaiću i cijenjeni kolege, dopustite da vas pozdravim s riječima koje su izrečene prije nešto više od stotinjak godina. Predsjedavajući osnivačke skupštine Zadruga hrvatskih stomatologa, dr. Adolf Mueller rekao je na ovom mjestu: „Štovana gospodo kolege, nakon dugotrajnih priprava, sastali smo se danas, da se поближе dogovorimo o načinu kojim bi mogli

uspješno širiti higijenu usta te s vremenom sve slojeve pučanstva o važnosti iste uvjeriti.“ Upravo te riječi bile su početak organiziranog rada u području dentalne medicine. Iza nas je 340 godina djelovanja Sveučilišta u Zagrebu, imamo ovaj prostor, naše Hrvatsko stomatološko društvo i naš fakultet. Ove godine obilježavamo obljetnicu 15 godina rada Hrvatske komore dentalne medicine. Pokazali smo da ta ideja doktora dentalne kao dijela cijeloga društva može opstati u ovim područjima. Još jednom bih zahvalio svima, ne samo ovdje nazočnima nego svim kolegama koji kroz tih sto i više godina doprinose dentalnoj medicini jer vjerujte, a to je i misao vodilja koju ćemo ove godine provlačiti. Biti doktor dentalne medicine u Republici Hrvatskoj nije lako, boriti se za oralno zdravlje usne šupljine i zdravlje naših pacijenata, ali uvjeren sam da ćemo sva ta teška vremena zajedno prebroditi. Još jednom se zahvaljujem našem fakultetu, posebice dekanu prof. Komaru i predsjedniku Hrvatskog stomatološkog društva jer bez Vaše pomoći sigurno sve ovo što smo uspješno napravili ovih zadnjih godina ne bi bilo ostvareno na taj način kao što je s Vama. Prema tome još jednom obilježimo ovaj trenutak svečano kako ono i zaslužuje.“

Prof. dr. sc. Dragutin Komar, dr. dent. med., dekan Stomatološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu ukazao je na važnost organiziranosti struke, te na potrebe i smjerove razvoja znanstveno-nastavnih ustanova u funkciji napretka dentalne medicine u cjelini.

„Poštovani gospodine prorektore, profesore Jerolimov, predsjedniče Hrvatskog stomatološkog društva, doktore Pezo, posebna mi je časti i osobito zadovoljstvo pozdraviti Vas u svoje osobno ime kao i u ime Stomatološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u prigodi svečanog obilježavanja

godišnjice osnutka prvog organiziranog djelovanja u stomatološkoj struci. Vraćajući se sada već

daleko u povijest spoznali smo da i u ovim našim krajevima, kao što je rekao i dr.Pezo, stomatološka djelatnost ili točnije rečeno zubarska djelatnost, kako je nazivana u to vrijeme, vuče korijene još tamo negdje iz 17. i 18. stoljeća. Međutim, hrabrost tadašnjih zubara, njihova vizija struke i potreba organiziranja predstavljaju činjenicu koju danas s ponosom ističemo.

Poseban osjećaj zadovoljstva proizlazi iz činjenice da je 1903. godine udruga

organizirana upravo u zgradi najstarijeg hrvatskog Sveučilišta gdje i danas rado dolazimo i gdje smo svjedoci povijesnih događanja koji će biti trajno obilježena ovim spomen obilježjem posvećenim povijesti naše struke. Ja ne bih rekao što to zapravo znači za samu struku jer, kao dekanu fakulteta nije na meni da govorim prvenstveno o struci, ali sigurno je da Stomatološki fakultet i Sveučilište u Zagrebu predstavljaju čvrsti stup struke. Svako promišljanje o struci kreće od našeg jedinog samostalnog učilišta u ovim prostorima gdje se ponovno nakon više od stotinu godina moramo stalno boriti za dokazivanje kako bi svakim danom bili sve bolji i bolji. Kada govorimo o povijesti i našoj današnjoj težnji priključivanja Europskoj uniji, moram reći da su zapravo temelji naše struke i svi kolege koji su od Žige Herzoga, profesor Kaić neka se ne ljuti ako nekoga zaboravim, Muellera i svih koji su sudjelovali i održavali svoja prva edukacijska predavanja u trenutku osnivanja udruge, predstavljali na neki način učenje Europe, učenje Beča i niza vanjskih učilišta. Kroz dugu povijest i ovo Sveučilište i naš fakultet su zapravo na temeljima tih učenja, na temeljima kasnije edukacije daleko, daleko prešli granice i naše domovine. Čitav niz znanstvenika i stručnjaka dali su svoj doprinos kako bi danas bili ovo što jesmo, cijenjeni u cijelokupnoj zajednici dentalne medicine. Dužan sam u ovoj prigodi zahvaliti svima koji se stvarali povijest naše dentalne medicine. Posebnu zahvalnost dugujem našem uvaženom profesoru u mirovini, svom dragom učitelju i Zvonko, dozvoli mi da kažem svom prijatelju koji još uvijek bez obzira što nije svakim danom dio nas, ovim rezultatima pokazuju da je duboko, duboko među nama. Stoga bih ti Zvonko zahvalio još jednom na tvom angažmanu u ime Fakulteta i u ime struke. Osobitu zahvalnost želim izraziti prorektoru prof. Baletiću i cijelom rektoratu Sveučilišta koji su nam dopustili da s ponosom ističemo kako smo kao struka krenuli upravo iz ovog najstarijeg Sveučilišta u ovom dijelu Europe.

Hvala vam lijepo još jednom.”

Prof. dr. sc. Vjekoslav Jerolimov, dr. dent. med., predsjednik Hrvatskog stomatološkog društva Hrvatskog liječničkog zbora, istaknuo je ulogu zaglavnoga kamena koju ima Zadruga hrvatskih stomatologa u smjeru kontinuirane organiziranosti dentalne medicine u Hrvatskoj u cjelini.

Kolegice i kolege, dragi gosti i prijatelji, dopustite mi ovom zgodom nekoliko riječi službene, ali i emotivne prirode. Mnogo bi se toga moglo reći u ovom svečanom i važnome trenutku, ali, s obzirom na narav i mjesto događaja, svest ću to na najvažnije.

U prvome redu valja naglasiti kako je osnutak „*Zadruga hrvatskih stomatologa*“ **20. prosinca 1903.**, od nekolicine tadašnjih istaknutih liječnika-zubara, inače članova „*Sbora liečnika Kraljevine Hrvatske i Slavonije*“, bio povijesni trenutak za hrvatsku stomatologiju. Takva je udruga, zapravo prva organizirana stomatološka udruga u širem zemljopisnom području, djelovala kao jedna je od prve četiri u tadašnjem Zboru liječnika (danas ih u HLZ-u ima **119!**). Dakle, valja ponovno istaknuti kako su u **136-godišnjoj** povijesti Hrvatskog liječničkog zbora, stomatolozi među prvima (točnije, 4. po redu), bili organizirani i vrlo aktivni.

Dakle, u ovog prigodi govorimo o početku bogate povijesti stomatologije u Hrvatskoj, kako u edukacijskom, tako i u znanstvenom te stručnom smislu. Mene osobno veseli što je događaj, čiju **106.** godišnjicu danas označavamo, prethodnica našeg Hrvatskog stomatološkog društva i hrvatske stomatologije uopće, bogate i dugotrajne aktivnosti, značajne ne samo u domaćim nego i u međunarodnim okvirima.

Posebno me raduje što sam ovdje, u ovoj zgradi, boraveći pet godina u ulozi prorektora za nastavu, a također desetljećima prolazeći ovim hodnicima u ulozi člana raznih povjerenstava ili dekana našega Fakulteta, često bio u neposrednoj blizini ili u prostorima povijesnog događaja hrvatske stomatologije. Uprkos tome, saznajem tek u skorije doba, a danas u potpunosti, u prvom redu zahvaljujući velikom maru i znanju profesora Kaića, da se upravo u toj blizini odigravalo ono o čemu danas govorimo. Valja također istaknuti značajnu ulogu dekana Fakulteta profesora Komara i doktora Peze, predsjednika komore, koji su također mnogo doprinijeli da se ovo danas ostvari.

Višestruko mi je stoga zadovoljstvo danas ovom događaju svjedočiti. Njegov značaj dio je povijesti hrvatske kulture, a ne samo stomatologije. Nadam se kako ćemo iskoristiti ovu prigodu te publicirati i zabilježiti današnji trenutak i njegove razloge, o kojima mnogi još nemaju saznanja. Doista se imamo čime podičiti – naime, koliko je meni poznato, a vjerojatno to puno bolje zna profesor Kaić, tadašnja je Zadruga hrvatskih stomatologa jedna od prvih pravih,

ozbiljnih, znanstveno-stručnih stomatoloških udruga u Europi i u svijetu. Često sami sebe znamo bezrazložno omalovažavati, no danas slavimo događaj koji treba svugdje isticati, što ćemo ubuduće kao predstavnici hrvatske stomatologije na međunarodnoj sceni činiti s još većim žarom.

Naročito zahvaljujem prorektor Baletiću, a posebno rektoru Bjelišu, koji su omogućili obilježavanje ovog povijesnog mjesta i događaja u Rektoratu našeg Sveučilišta, uočivši ozbiljnost trenutka i razloge truda profesora Kaića te drugih.

Zahvaljujem svima na pozornosti, a Vas, prorektore Baletić molim da prenesete naše pozdrave i zahvalnost gospodinu rektoru Bjelišu.”

Prof. dr. sc. Bojan Baletić, prorektor za prostorno uređenje Sveučilišta u Zagrebu, zaključio je ovu svečanost s kratkim prikazom planiranog razvoja Sveučilišta u Zagrebu u pravcu izgradnje granskih kampusa. Budući bio-medicinski kampus na Šalati bit će i dom za Stomatološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Fakultet će imati na raspolaganju više od 10 000 tisuća kvadratnih metara. Tim stručnjaka, na čelu sa arhitektom Kinclom, ponudit će suvremena rješenja temeljena na viđenjima čelnika i znanstveno-nastavnoga osoblja Fakulteta u pravcu ustroja centra izvrsnosti dentalne medicine u Hrvatskoj i u ovome dijelu Europe.

“Dobro došli, drago mi je da imamo prigodu biti domaćini Stomatološkom društvu i na neki način prikazati odnosno svečano otvoriti ovaj pano, iako on ovdje već stoji neko vrijeme. Mi smo dosta dugo raspravljali s profesorom Kaićem o tome gdje se na Rektoratu nalazi prostorija u kojoj je osnovana Zadruga hrvatskih stomatologa. Konstatirali da je to ova soba ispred koje se nalazimo te smo je naznačili na tlocrtu.

Na kraju bih rekao još nešto, ne kao prorektor, već kao arhitekt. Najprije bih se zahvalio uglednim ljudima iz vaše struke što su nam podarili neke od lijepih zgrada u Zagrebu. Ovo je jedna lijepa secesija na Trgu Bana Jelačića i bilo je važno imati istančan ukus te odabrati arhitekta da bi zgrada ostala kao simbol grada. Čestitam na izboru arhitekta i uglednicima koji su ga znali odabrati, kao i lokaciju zgrade.

Sad bih rekao nešto o ovom panou na suprotnoj strani hodnika. Ako je pano Zadruga povijest struke, ja bih rekao da je ovaj budućnost. Da je to zapravo jedna generacija struke koju obrazujete da budu vaši nasljednici. Mi znamo slijedeću situaciju, znamo da je zgrada u Gundulićevoj ulici skučen prostor a da vama treba puno veći, kako bismo zadržali europske standarde. Na tome radimo intenzivno sa upravom Fakulteta da u skorije vrijeme napravimo sve podloge za jedan arhitektonski natječaj. Nakon par godina dilema, lokaciju smo ipak odredili na Šalati. Kad ortopedija odseli na Rebrowo, onda bi se ta stara zgrada uz koju ste vi sentimentalno

vezali preuredila u nastavni prostor, a dodala bi se nova zgrada koja bi bila klinika stomatološkog fakulteta. Sinergije između Medicinskog i Stomatološkog fakulteta ali čak i sa Farmacijom, koja će biti u blizini, su brojne. Prema tome uvijek se dobro podsjetiti na povijest, s druge strane pogledati što nam je budućnost, a ja mislim da je budućnost svijetla. Ono što mi sad trebamo napraviti je vrlo koordinirano zasući rukave i pripremiti sve podloge da ono što ćemo graditi bude suvremeno i točka izvrsnosti našeg Sveučilišta. Hvala vam još jedanput.”

Ova svečanost bila je istovremeno i dio Dana Stomatološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i uvod u obilježavanje Dana sv. Apolonije zaštitnice pacijenata i dentalne medicine 9. veljače.

Prof. dr. sc. Bojan Baletić na kraju ovoga događaja ukazao je na simboličnu povezanost izložbe Pogled u Sveučilište, akademska godina 2009./2010. koja je bila otvorena taj isti dan, i prošlosti i budućnosti dentalne medicine.

Svaka od tridesettri sastavnice Sveučilišta u Zagrebu predstavljena je s jednim panoom. Fotografija koja se odnosi na Stomatološki fakultet smještena je na panou na suprotnoj strani od panoa "Osnutak Zadruga hrvatskih stomatologa", na kojoj su prikazani studenti stomatologije u tijeku njihovih vježbi, te je tako zorno povezana prošlost i budućnost jedne značajne struke u Hrvatskoj.